

Program badań archeologicznych o charakterze nadzoru na działkach nr ew. 17/4, 59/4 i 31/5 w związku z rozdziałem sieci ogólnospławnej na sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z budową niezbędnych separatorów i przyłączy przy ul. Szkolnej 3 w Człuchowie, pow. loco

1. Informacje wstępne:

Celem inwestycji planowanej przez **Gminę Miejską w Człuchowie** z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 1 77-300 Człuchów jest rozdział sieci ogólnospławnej na sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z budową niezbędnych separatorów i przyłączy. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (Uchwała rady miejskiej w Człuchowie nr XXXVII.274.2013 z dnia 26.06.2013 r.) teren prac znajduje się w strefie ograniczonej ochrony archeologicznej, co wraz z postanowieniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ARD.5183.1053.2015.PK z dnia 12 stycznia 2016 roku jest podstawą do realizacji badań o charakterze nadzoru archeologicznego.

Prace ziemne związane z rozdziałem kanalizacji oraz budową przyłączy i separatorów zostaną przeprowadzone wzdłuż ścian budynków istniejącego budynku szkolnego i sali gimnastycznej oraz na ich tyłach. Teren ten ograniczony jest od zachodu i północy przez stadion miejski oraz obszar Ośrodka Sportu i Rekreacji, od południa przez parking przed szkołą i park.

Obszar badań zlokalizowany jest poza zasięgiem osadnictwa średniowiecznego miasta i późniejszego jego rozwoju w czasach nowożytnych i współczesnych. Został najprawdopodobniej zagospodarowany dopiero po II wojnie światowej wraz z budową budynków OSiR i szkoły. Należy jednak zaznaczyć, że około 60 metrów na południe od obszaru badań znajduje się granica dawnego cmentarza żydowskiego, użytkowanego jeszcze w okresie międzywojennym. Prowadzone w latach 2011-2014 prace archeologiczne, w związku z innymi inwestycjami oraz mające na celu ustalenie granic nekropoli wykazały, że w trakcie budowy szkoły doszło do zniwelowania obszaru cmentarza i przemieszczenia pierwotnych nawarstwień. W związku z powyższym w trakcie realizowanego nadzoru istnieje prawdopodobieństwo natrafienia na szczątki ludzkie oraz relikty dawnego cmentarza. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji należy niezwłocznie powiadomić Wojewódzkiego

Konserwatora Zabytków oraz Komisję Rabiniczną ds. cmentarzy działającą przy biurze Głównego Rabina Polski.

2. Planowany zakres prac badawczych:

Podstawowym celem prowadzonych badań archeologicznych będzie nadzorowanie przebiegu prac ziemnych, rozpoznanie i zadokumentowanie nawarstwień kulturowych i sporządzenie dokumentacji konserwatorsko-archeologicznej w obszarze prowadzonej inwestycji oraz zabezpieczenie odkrytych zabytków ruchomych. W przypadku odsłonięcia nawarstwień i obiektów o charakterze kulturowym zostaną podjęte prace ratownicze, po uprzednim zawiadomieniu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Rezultatem badań będzie dokumentacja archeologiczno-konserwatorska sporządzona zgodnie z obowiązującymi standardami badań i zapisami decyzji wydanej przez Pomorski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, która przekazana zostanie w terminie określonym w zezwoleniu na prowadzenie badań archeologicznych.